

ANALYYSI

Monipuolistuva ja digitalisoituva luotonanto Suomessa

Rahoitusvakaus | 24.06.2021 |

Otso Manninen, Jaakko Suni, Antti Alakiuttu, Kimmo Koskinen, Tatu Räsänen, Joni Wirman

KIRJOITTAJAT



Otso Manninen
Vanhempi ekonomisti



Jaakko Suni
Neuvonantaja



Antti Alakiuttu



Kimmo Koskinen
Neuvonantaja



Tatu Räsänen
Ekonomisti



Joni Wirman

Digitalisaatio, uudet teknologiat, uusiutuva sääntely ja lisääntyvä kansainvälistyminen avaavat mahdollisuuksia uusille toimijoille ja toimintamalleille niin luotonannossa kuin rahoituspalveluissa yleisemminkin.



Lainaa haetaan edelleen pääasiassa pankeista. Pankit myöntävät yli 95 % Suomeen kotitalouksille ja yrityksille myönnettyistä lainoista. Markkinoille on tullut viime vuosina kuitenkin myös muita luotontarjoajia. Digitalisoitua rahoitusjärjestelmä muuttaa muotoaan jatkuvasti ja uudet toimintamallit voivat kasvattaa suosiotaan hyvinkin nopeasti. Digitalisaation vaikutukset näkyvät selvimmin kulutusluotoissa, joissa uusien, digitaalisesti toimivien rahoittajien rooli on viime vuosina kasvanut vauhdilla.

Monipuolistuva luotonanto monipuolistaa rahoituksen lähteitä, mutta se voi tuoda mukanaan myös uudenlaisia riskejä. Suomen Pankki seuraa kotimaisen rahoitusjärjestelmän rakenteen muutosta erityisesti rahapolitiikan, rahoituksen välittymisen sekä rahoitusvakauden näkökulmista.

Muutoksen seuraamiseksi Suomen Pankki pyrkii luomaan ja ylläpitämään kattavaa kokonaiskuvaa luotonannon kehityksestä sekä toimijakentän ja toimintojen roolien muutoksesta. Tämä on edellytys hyvälle analyysille, mutta myös oikein kohdennetulle ja tehokkaalle politiikalle. Viime vuosina Suomen Pankki on esimerkiksi lisännyt merkittävästi tiedonkeruita luottolaitossektorin ulkopuolella¹. Suomen Pankin tuore muiden rahoituslaitosten (MURA) -tilastotiedonkeruu tarkentaa kuvaa monipuolistuvasta luotonannosta, joka on jäänyt aiemmin pankki- ja rahoitustilastoinnin ulkopuolelle.

Kotitalouslainoissa pankit dominoivat luotonantoa

Kotitalouslainoissa korostuu pankkien merkitys rahoituksen lähteenä. Luottolaitokset ja niiden osittain² luottolaitossektorin ulkopuolella olevat rahoitusyhtiöt ovat myöntäneet yli 97 prosenttia

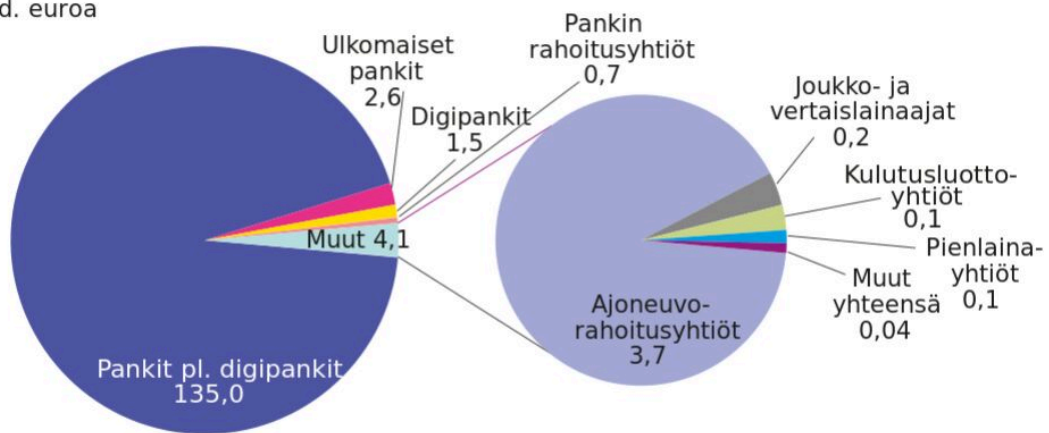
(noin 140 mrd. euroa) Suomen kotitalouksien yhteenlasketusta lainakannasta (Kuvio 1).

Ajoneuvorahoitusyhtiöiden kotitalouksille myöntämät lainat kattavat merkittävän osuuden jäljelle jäävästä noin 3 prosentista. Muiden toimijoiden markkinaosuudet ovat hyvin pieniä.

Kuvio 1.

Kotitalouksien lainakanta 31.12.2020

Mrd. euroa



Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

15.6.2021
eurojatalous.fi

Yli 70 prosenttia kotitalouksien lainoista³ on asuntolainoja (103 mrd. euroa), mikä selittää suuren osan pankkikeskeisyydestä. Toistaiseksi Suomeen ei ole rantautunut toimintamalleja maailmalta, jossa asuntolainoja rahoitettaisiin luottolaitossektorin ulkopuolelta. Euroopassa tällaisia toimintamalleja löytyy mm. Ruotsista ja Alankomaista.

Kulutusluotoissa tarjonta monipuolistuu ja digitaalisten toimijoiden rooli kasvaa

Toimijoiden ja toimintamallien kirjo kuitenkin kasvaa, kun tarkastelu rajoitetaan kulutusluottomarkkinaan. Vaikka kulutusluotoista edelleen noin 80 prosenttia otetaan pankeista, niiden tarjonnassa on nähtävissä selvä muutos.

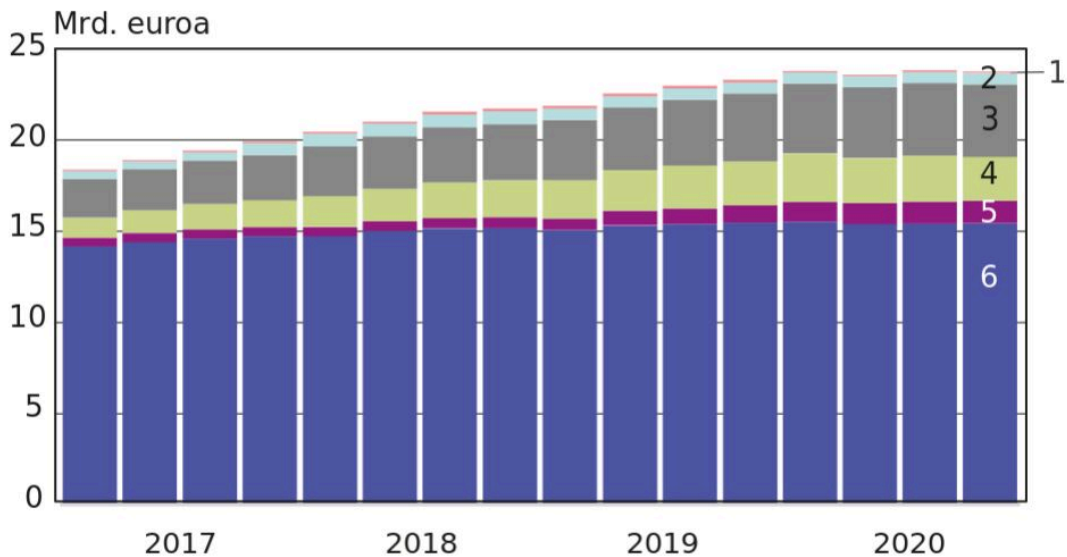
Suomen kulutusluottomarkkinoilla digitaalisten toimijoiden⁴ osuus kulutusluottokannasta kasvaa jatkuvasti (kuvio 2). Suomen kotitalouksien kulutusluottokanta oli vuonna 2020 lähes 24 mrd. euroa, joista digitaalisten toimijoiden myöntämäksi luottokannaksi Suomen Pankki arvioi noin 4,3

mrd. euroa. Prosentteiksi muutettuna digitaalisten toimijoiden osuus kotitalouksien kulutusluottokannasta oli vuoden 2020 lopussa yli 18 %.

Kuvio 2.

Kotitalouksien kulutusluottokanta arviolta 23,8 mrd. euro

1. Vertaislainaus
2. Pikaluottoyritykset
3. Muut rahoituslaitokset (mm. ajoneuvorahoittajat)
4. Digipankit, pohjoismaat (rajan yli lainaavat)
5. Digipankit, Suomi
6. Pankit pl. digipankit



Lähteet: Suomen Pankki, Tilastokeskus, Ruotsin keskuspankki, Valtiovarainministeriö, tilinpäätökset ja kulutusluottojen myöntäjien ju tiedot.

15.6.2021
eurojatalous.fi

Digitaalisista toimijoista selvästi suurin ryhmä on ns. digipankit. Ilman konttoriverkostoa toimivien digipankkien yhteenlaskettu osuus kotimaisesta kulutusluottokannasta oli vuoden 2020 lopussa jo 15 %. Näistä luotoista noin 2/3 oli pohjoismaisten, rajan yli lainaavien digipankkien myöntämiä. Loput olivat ulkomaisten pankkien Suomessa sivuliikkeenä toimivien digipankkien myöntämiä. Digipankkien kasvu on ollut nopeaa, sillä vielä vuoden 2017 alussa digipankkien yhteenlaskettu osuus kotimaisesta kulutusluottokannasta oli 8 %. Vertaislainatoimijoiden kulutusluottokanta oli vuoden 2020 lopussa noin 0,3 % kotitalouksien kulutusluottokannasta. Pikaluottoyritysten

lainakanta oli noin 2,6 % kotitalouksien kulutusluottokannasta.

Siinä missä konttoripankkien kulutusluottokantojen kasvu käytännössä pysähtyi vuoden 2020 aikana, digipankkien yhteenlaskettu kulutusluottokanta kasvoi 8 %. Suomeen rekisteröityjen digipankkien kulutusluottokannat kasvoivat huomattavaa, yli 25 %:n vuosikasvutahtia 1,2 mrd. euroon.

Merkittävä osuus, yhteensä noin 7 mrd. euroa, kotitalouksille myönnettyistä kulutusluotoista on ajoneuvolainoja⁵. Ajoneuvolainojen lisäksi kotimaassa myönnetään runsaasti vakuudettomia kulutusluottoja. Niitä myöntävät monenlaiset toimijat, kuten esimerkiksi aiemmin mainitut digipankit ja vertaislaina-alustat. Vakuudeton kulutusluottomarkkina on finanssikriisin jälkeen kasvanut ja herättänyt julkisuudessa keskustelua kotitalouksien velkaantumisen kasvusta. Vakuudettomien kulutusluottojen markkinoilla moni toimija toimii digitaalisesti. Muissa kotitalouslainoissa, kuten asuntolainoissa, digitoimijoiden kuten digipankkien osuus on toistaiseksi ollut vähäistä. Digitaaliset toimijat kuitenkin laajentavat tuotetarjontaansa, ja lainamarkkinoille tulee uusia toimijoita. Tämäkin voi siis muuttua tulevaisuudessa.

Syitä digitaalisten toimijoiden osuuden kasvulle lienee useita. Digitaaliset toimijat ovat tyypillisesti keskittyneet kulutusluottoihin ja voivat hakevat kasvua usein asiakassegmenteistä, joille perinteiset konttoripankit ovat haluttomampia myöntämään lainaa. Tällaisten asiakkaiden luottoriskit voivat olla esimerkiksi keskimääräistä korkeampia. Toisaalta kuluttajat ovat tottuneet arjessaan käyttämään digitaalisia palveluita, ja onkin oletettavaa, että nuorempien sukupolvien myötä odotukset digitaalisille palveluille vain kasvavat tulevaisuudessa.

Rahoituspalveluiden tarjoaminen ei myöskään enää edellytä maantieteellisesti kattavaa, asiakasta lähellä sijaitsevaa palveluverkostoa. Konttoriverkoston rakentaminen ei siten ole enää välttämätön edellytys. Tästä syystä rahoituspalveluiden tarjoamisen aloittaminen ja asiakashankinta digitaalisissa kanavissa on tullut aiempaa helpommaksi.

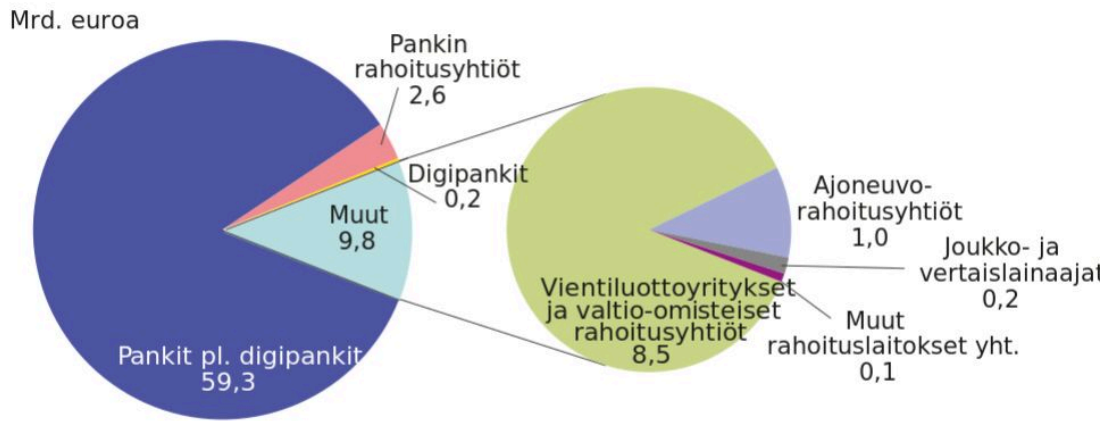
Ulkomaisten digitaalisten toimijoiden, erityisesti digipankkien määrä ja osuus kotimaisesta lainanannosta on kasvussa. Oletettavaa on, että yhä etenevän digitalisaation myötä rajat ylittävä rahoitustoiminta kasvaa myös jatkossa. Rajan yli tapahtuvan lainanannon seuranta on tästä syystä erityisen tärkeää.

Yrityslainoissa digitaalisten toimijoiden osuus on vielä vähäinen

Pankkikeskeisyys on yrityslainoissa lähes yhtä suurta kuin kotitalouslainoissa. Luottolaitosten ja pankkien rahoitusyhtiöiden osuus koko yrityslainakannasta on lähes 97 % (noin 62 mrd. euroa). Lopuista yrityslainoista merkittävän osuuden muodostavat ajoneuvorahoitusyhtiöt.

Kuvio 3.

Yritysten (pl. asuntoyhteisöt) lainakanta 31.12.2020



Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

15.6.2021
eurojatalous.fi

Uusien digitaalisten toimijoiden osuus kotimaisessa yritysluotonannossa on vähäistä.⁶

Digitaalisten toimijoiden, kuten digipankkien sekä joukkorahoittajien ja vertaislainaajien, osuus Suomen yrityslainakannasta vuoden 2020 lopussa oli vain noin 0,6 %. Kanta kasvoi vuoden 2019 lopusta vuoden 2020 loppuun noin 2,9 %. Tästä joukosta digipankkien yritysluottokannat laskivat 15 miljoonaa euroa n. 175 miljoonaan euroon ja joukkorahoituslaitosten välittämien yritysluottojen kannat kasvoivat 25 miljoonaa euroa noin 180 miljoonaan euroon. On syytä huomioda, että luvut eivät sisällä ulkomailta tulleen luotonannon osuutta.

Digitaalisten toimijoiden suhteessa pienempi osuus yrityslainakannoista selittynee niiden harjoittaman toiminnan luonteella. Yrityslainatoiminnassaan digipankit myöntävät tyypillisesti pienempiä lainasummia ja lyhyemmällä laina-ajoilla, mutta tiheämpään tahtiin. Tämän seurauksena lainakannat ovat pieniä, mutta rahoitusvolyymit ovat suhteessa suurempia. Rahoitusvolyymillä, eli vuoden aikana myönnettyjen uusien lainojen euromäärillä, mitattuna digipankit vastasivat luottolaitosten yrityslainavolyymistä 6 prosenttia vuonna 2020.

Yritysrahoituksessa digitaalisten toimijoiden kasvanut rooli näkyy esimerkiksi laskusaatavaraohoituksessa, joissa kasvu on ollut nopeaa. Muissa yrityslainoissa vastaavaa rahoitusvolyymien kasvua ei ole havaittavissa. Tämä voi selittyä esimerkiksi henkilösuhteisiin nojautuvilla asiakassuhteilla, monimutkaisemmalla lainaprosessin ja vakuuksien hallinnalla tai

toiminnan vaatimilla pääomilla, joita digitaalisilla toimijoilla ei välttämättä ole. Joukkorahoituksen ja pienlainojen lainamäärät ovat kokonaisuuden kannalta vähäisiä.

Monipuolistuvalla ja digitalisoituvalla luotonannolla vaikutuksia myös rahoitusjärjestelmän rakenteeseen ja riskeihin

Monipuolistuva luotonanto tuo mukanaan uusia riskejä ja muuttaa vanhoja. Toimintaympäristön muuttuminen voi vaikuttaa pankkien kykyyn välittää rahoitusta. Pankit pyrkivät kehitysinvestoinneillaan vastaamaan toimialan muutokseen, mutta investointien hyötyjen täysimääräinen realisoituminen on vielä epävarmaa. Monipuolistuva ja helposti saatavilla oleva luottotarjonta voi myös aiheuttaa ongelmalainojen määrän kasvua ja ylivelkaantumista. Muutoksen seuraamiseksi ja riskeihin varautumiseksi myös viranomaisten tietotarpeet ovat kasvussa.

Muuttuva toimintaympäristö voi vaikuttaa pankkien mahdollisuuksiin välittää rahoitusta

Rahoitusvakauden näkökulmasta digitalisaatiokehitykseen liittyvät riskit kohdistuvat ensisijaisesti pankkien kannattavuuteen ja kykyyn välittää rahoitusta reaalityöelämään. Pankkien perusliiketoiminnan heikentyminen lisää riskejä siitä, että keskeinen pankkitoimija joutuu ongelmiin. Kannattavuudeltaan heikko pankkisektori ei myöskään kykene myöntämään riittävästi rahoitusta kotitalouksille ja yrityksille. Uudet toimijat ja toimintamallit hämärtävät osaltaan rajaa rahoituspalveluiden ja muiden palveluiden välillä sekä avaavat pankkitoimialan lisääntyvälle kilpailulle ja madaltavat markkinoille pääsyä yli sektorirajojen. Pankkeja haastavat niin kansainväliset investointipankit, globaalit perinteiset varainhoitotalot, uudet digitaaliset pankit, erilaiset rahoituslaitokset sekä myös suuret teknologiayhtiöt (ns. big tech -yritykset), joilla on potentiaalisesti mahdollisuus kaapata suuriakin markkinaosuuksia hyvin nopeasti digitalisoituvasta pankkitoiminnasta.

Lisäksi maailmalla ns. big tech -yritykset ovat jo pitkään pohtineet erilaisia vaihtoehtoja erilaisten rahoituspalveluiden tuomisesta asiakkailleen. Käytännössä ne siis asettuisivat rahoituspalveluiden tuottajien ja käyttäjien väliin. Maksupalveluissa näin on osin tapahtunut jo Suomessakin. Koska näillä teknologiayrityksillä on suuret asiakasmäärät, pystyvät ne kilpailuttamaan palvelutarjoajia.

Kiristynyt kilpailu rahoituspalveluista voi pienentää pankkien tuottoja laaja-alaisesti. Digitalisaatio uhkaa syödä pankkien tuottoja etenkin arvopaperikaupassa, varainhoidossa,

maksuliiketoiminnassa ja kasvavassa määrin myös luotonannossa, joka on perinteisesti ollut tiukasti pankkien hallussa. Asiakkaiden liikkeessä eri palveluntarjoajien välillä helposti, kilpaileminen asiakkaista on kovempaa.

Uusien digitalisaatioon liittyvien toimintamallien kokonaisvaikutusten arviointi on kuitenkin edelleen vaikeaa, sillä markkina, asiakkaiden preferenssit, kilpailuasetelmat ja uudet liiketoimintamallit ovat edelleen vahvassa muutostilassa. Mikäli uudet toimijat ja uudenlainen asiakaskäyttäytyminen kiristävät kilpailua ja siten heikentävät palveluiden marginaaleja, voi pankkien kannattavuus heiketä tai pankit voivat yrittää kompensoida tätä nostamalla riskitasoaan. Toistaiseksi kotimaiset ja Pohjoismaiset pankit ovat pystyneet vastaamaan digitalisaation tuomiin haasteisiin verrattain hyvin ja pankkien kannattavuus Euroopan tasolla verrattain hyvä ja niiden markkinaosuus kotimaassa on pysynyt korkeana.

Riittävätkö pankkien kehitysinvestoinnit?

Pankkien kannalta on vielä epäselvää, miten pankkien digitalisaatioinvestoinneille asetetut kustannus- ja tuottotavoitteet saavutetaan esimerkiksi sektorin ulkopuolisen kilpailun tai asiakkaiden muuttuvan käyttäytymisen vuoksi.⁷ Mikäli tuottomarginaalit laskevat, on pankkien saatava lisättyä liikevaihtoaan tai saatava omia kulujaan laskettua, jotta niiden kannattavuus ei heikkenisi.

Pankkien näkökulmasta panostukset digitalisaatioon on kuitenkin tehtävä hyvissä ajoin, sillä muuten vaarana on markkinaosuuksien menetys. Mikäli pankit haluavat pysyä mukana muuttuvassa markkinassa, on niiden kehitettävä IT -järjestelmiään pitkäjänteisesti. Kotimaiset pankit ovatkin toteuttaneet huomattavia IT -investointeja viime vuosina. Nämä investoinnit ovat rasittaneet pankkien kannattavuutta lyhyellä aikavälillä merkittävästikin. Pankkien uusilla kilpailijoilla ei ole vastaavaa vanhojen toimintamallien ja IT-järjestelmien rasitetta, mikä on antanut niille mahdollisuuden hakea markkinaosuuksia. Pankkien toiveissa on kuitenkin, että digitalisaatioinvestoinnit mahdollistavat pitkällä aikavälillä merkittäviä kustannussäästöjä ja uusia tulovirtoja.

Uusien toimijoiden riskinsietokyky testaamatta

Monen uuden toimijan tai toimintamallin riskinsietokykyä ei ole täysin testattu kaikissa talouden eri olosuhteissa. Esimerkiksi Suomen Pankin tilastot kertovat, että digipankkien myöntämistä lainoista ongelmaluottojen osuus on moninkertainen verrattuna konttoripankkeihin. Vaikka tätä korkeampaa riskiä kompensoi kalliimpi lainakorko, korkeariskisille asiakkaille myönnettyt lainat saattavat aiheuttaa tulevaisuudessa kuitenkin huomattavia luottotappioita, mikäli asiakkaiden luotonmaksukyky heikkenisi laaja-alaisesti.

Äärimmillään luotonannon digitalisaatio näkyy kotitalouksien välisessä vertaislainauksessa. Kulutusluottomarkkinoiden uudet toimijat ja toimintamallit ovat lisänneet lainojen tarjontaa entistä laajemmalle asiakaskunnalle. Uudet asiakasryhmät, jotka eivät välttämättä aiemmin olisi saaneet pankista lainaa, pääsevät entistä helpommin lainapalveluiden asiakkaiksi. Näiden asiakkaiden lainamaksukyky ei välttämättä ole hyvä tai siitä on hyvin vähän saatavilla kattavaa tietoa. Lisäksi luotonmyönnössä käytetään kasvavassa määrin uusia koneoppimisalgoritmeja, joiden avulla pyritään uudenaikaisella tavalla varmistumaan laina-asiakkaan takaisinmaksukyvyistä, vaikka perinteisillä lainanmyöntökriteereillä lainaa ei myönnettäisi. Alustatoimijan intressi luottoriskin hallinnointiin on usein perinteisiä toimintamalleja vähäisempi, sillä tyypillisesti luottoriskit ovat joko täysin tai osittain siirretty alustalla toimiville sijoittajille eli luotonantajille.

Digitaaliset palvelut mahdollistavat myös yhä reaaliaikaisemman lainanoton, mikä voi heikentää harkintakykyä osto- ja kulutus päätösten kohdalla. Maksessaan erilaisilla osamaksuilla ja rahoitusratkaisulla, kuluttaja ei välttämättä aina edes ymmärrä ottavansa lainaa.

Uudenaikaisien toimintamallien kehittymisen, digitalisaation, vakiintuneiden määritelmien ja luotettavan tiedon puutteen sekä lainsäädännön pirstaloituneisuuden vuoksi yksityisen sektorin velkaantumisen seuraaminen ja valvonta on entistä haastavampaa. Eri toimintamallien erot, kustannukset ja riskit voivat jäädä etenkin kuluttajille epäselviksi.

Rahoitusmarkkinoiden muutos aiheuttaa uusia tietotarpeita

Vaikka uudet toimintamallit ja innovaatiot ovat tärkeitä, kehitys ei saisi lisätä velkaantumisen lieveilmiöitä laajassa mittakaavassa. Uusien toimijoiden merkityksen kasvu ja riskit ovatkin herättäneet keskustelua lisäsääntelyn tarpeesta. Kulutusluottokanta ja lainakanavat kehittyvät nopeaa vauhtia, joten on aiheellista pohtia, kuinka kauan nykyinen tietomäärä kulutusluottomarkkinoista on riittävä.

Eryteisesti kulutusluottojen osalta tilanteen seuranta vaatii entistä kattavampaa raportointia ja tiedonkeruuta. Tällä hetkellä ei vielä näytä siltä, että kulutusluotoista aiheutuisi koko pankkisektoria koskettava riski, mutta sosiaaliset ongelmat saattavat lisääntyä.

Maksuhäiriöisten henkilöiden määrä on viimeisten vuosien aikana kasvanut.⁸ Kotitalouksilta vaaditaan entistä enemmän tarkkaavaisuutta oman velkaantumisensa hallinnassa.

Kansainvälisen viranomaisyhteistyön ja tiedonvaihdon lisääminen on oleellista. Vaikka rahoitus myönnetään Suomeen, on Suomen viranomaisten keinot valvoa ja säädellä toimintaa rajallisia tilanteissa, jossa rahoituksen tarjoaja ei raportoi Suomen viranomaisille tai ole näiden valvonnassa. Viranomaisnäkökulmasta haastava voisi olla esimerkiksi tilanne, jossa ulkomainen toimija kasvaisi Suomessa merkittäväksi rahoitusmarkkinatoimijaksi ilman, että viranomaisilla

olisi riittävää näkyvyyttä sen toimintaan. Tilanne, jossa merkittävä osa Suomeen myönnetystä rahoituksesta tulisi rajan yli, voisi myös osaltaan vaikeuttaa suomalaisten kotitalouksien ja yritysten velkaantumisen seurantaan sekä kotimaisen sääntelyn- ja politiikan tehoa.

Viitteet

1. Suomen Pankki aloitti keräämään sijoitusrahastoista tilastoja vuonna 2009 ja vuosittain tietoa vertaislainauksesta ja joukkorahoituksesta vuodesta 2018. ↑
2. Osalla pankkien rahoitusyhtiöistä on luottolaitoslupa ja sisältyvät siten luottolaitossektoriin, mutta osalla luottolaitoslupaa ei ole ja tämä joukko on siksi eritelty omaksi ryhmäksi kuviossa 1. Muiden rahoituslaitosten osalta ryhmät kuvaavat toimijoiden pääasiallista toimintaa. Pankkien rahoitusyhtiöillä toimintamalli on yleensä laaja-alainen ja tähän ryhmään kuuluvilla toimijoilla on kaikilla Suomessa yksikkö pankkisektorilla. ↑
3. Luvut eivät sisällä taloyhtiölainoja. ↑
4. Tässä artikkelissa digitaalisella toimijalla tarkoitetaan luottolaitosta tai muuta rahoituslaitosta, joka palvelee ensisijaisesti digitaalisissa kanavissa, ilman konttoriverkostoa tai jonka toimintamalli perustuu ensisijaisesti digitaalisissa kanavissa tapahtuvaan palveluun. Tyypillisiä Suomen lainamarkkinoilla esiintyviä digitaalisia toimijoita ovat esimerkiksi ilman konttoriverkostoa toimivat luottolaitokset eli digipankit, joukko- ja vertaislaina-alustat ja pikaluottoyritykset. Muut rahoituslaitokset -kategoriaan voi sisältyä digitaalisen toimijan määritelmän täyttäviä toimijoita, mutta näitä ei toistaiseksi ole eritelty. Myös muilla kuin digitaalisilla toimijoilla, esimerkiksi konttoriverkostoa käyttävillä pankeilla, voi olla merkittäviä digitaalisia palveluita, mutta tämän artikkelin kannalta näitä ei lueta digitaalisiin toimijoihin. ↑
5. Ajoneuvovakuudelliset lainat luokitellaan lainsäädännöllisistä syistä vakuudettomiin ja vakuudellisiin luottoihin eri tavoin eri tilastoissa. Ajoneuvolainojen erittely on otettu käyttöön pankkitilastoissa vasta maaliskuun 2021 raportointiperiodista alkaen eli joulukuun tiedot perustuvat Suomen Pankin omiin laskelmiin. ↑
6. Kulutusluottoihin ja pienlainoihin erikoistuneiden toimijoiden osuudet jäävät marginaalisiksi sekä kotitalous- että yritysainoissa. MURA tiedonkeruun aloittamisen yhteydessä muutamat luottolaitossektorin ulkopuolisista toimijoista ilmoittivat lopettaneensa uusien lainojen myöntämisen ja ajavansa liiketoimintansa alas tiukentuneen korkolainsäädännön seurauksena. Lisäksi digipankkien tiedetään ostaneen kulutusluottoihin tai pienlainoihin erikoistuneita toimijoita. ↑
7. Konttoripankkien digitalisaatiosta on aiemmin julkaistu artikkeli ”Pohjoismaiset pankit muuttuvat digiaikaisiksi”. ↑
8. Suomen Pankki on aiemmin julkaissut kulutusluottojen kasvun hillitsemisestä

[eurojalous.fi:ssä.](#) ↑

Tässä artikkelissa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia eivätkä välttämättä edusta Suomen Pankin näkemystä.

Asiasanat

digitalisaatio, luotonanto, sääntely, teknologia